

Senaat geeft pensioenwet groen licht

Pensioen Pro 31 mei 2023

De Wet toekomst pensioenen kan op 1 juli ingaan na groen licht in de Eerste Kamer. De senaat wil nabestaandenpensioen standaard vrijwillig voortzetten, een verbeterd wezenpensioen en politieke pensioenen ook onder de wet brengen.

Dat was gisteravond de uitkomst van de stemmingen over de Wet toekomst pensioenen (Wtp) in de Eerste Kamer. De Wtp kreeg steun van regeringspartijen VVD, D66, CDA en ChristenUnie en oppositiepartijen GroenLinks, PvdA en SGP. Deze partijen steunden de wet ook in de Tweede Kamer. Er waren gisteren 73 senatoren aanwezig, van wie er 46 voor en 27 tegen stemden. De genoemde partijen hebben in de huidige senaat 48 zetels, maar een senator van het CDA en een van D66 waren afwezig. De Wtp is vanaf 1 juli dit jaar van kracht.

Verder nam de senaat zeven moties aan, waarvan drie met algemene stemmen. Zo wil de Eerste Kamer unaniem dat ook het pensioen van politici, nu geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa), gaat vallen onder de Wtp. Dat wil zeggen: voor de politieke pensioenen moeten dezelfde regels gaan gelden als voor alle andere Nederlanders.

Nabestaandenpensioen

Een andere unanieme wens is vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen als standaard. Dit moet voorkomen dat nabestaanden geen pensioen krijgen. Minister Schouten beloofde dit te onderzoeken en dit te regelen als de voordelen 'evident groter zijn dan de nadelen'. Ook riep de senaat op vrijwillige voortzetting van het wezenpensioen mogelijk te maken. Volgens Schouten heeft de pensioensector de intentie dit te doen en zij komt hiervoor 'op een zo kort mogelijke termijn' met een wetsvoorstel.

Vervroegd uittreden

Daarnaast was er steun voor een motie die de regering vraagt met sociale partners te overleggen over voortzetting van de regeling voor vervroegd uittreden. Voor lager betaalden wil de senaat een verruiming. De vraag aan Schouten is het parlement vóór Prinsjesdag te informeren over de uitkomst. De VVD stemde tegen. Senator Pim van Ballekom noemde de motie 'te dwingend geformuleerd'.

Langer doorwerken

Een ander verzoek is dat de regering met sociale partners overlegt hoe werkenden die tegen hun pensioen aan zitten kunnen worden gewezen op de mogelijkheden van langer doorwerken en de voordelen die dit voor hen kan hebben. Achterliggende gedachte is dat dit kan helpen het tekort aan arbeidskracht in onder meer onderwijs, zorg en techniek terug te dringen.

Voortzetten pensioenopbouw

Ook wil de senaat onderzoek naar verruiming van de mogelijkheden pensioen op te bouwen als deelnemers minder gaan werken of daarmee stoppen om voor kinderen te zorgen. Volgens de motie zijn de mogelijkheden nu te beperkt en is dit een oorzaak van de kloof in pensioenopbouw tussen mannen en vrouwen. Volgens onderzoek van Netspar is de kloof in de Europese Unie alleen in Cyprus groter, aldus de motie.

Externe geschilleninstantie

De laatste motie die een meerderheid kreeg ging over de permanente geschilleninstantie waar deelnemers in het herziene stelsel terecht kunnen als zij het bijvoorbeeld oneens zijn met de berekening voor het invaren. De senaat vindt dat uitspraken van die instantie in principe bindend zijn, tenzij de deelnemer dit niet wil. Onduidelijk is of uitspraken dan wel bindend zijn voor pensioenfondsen, een gedachte die Schouten vorige week noemde in het debat. In eerste instantie wilde Carla Moonen (D66) uitspraken sowieso bindend laten zijn, maar ze zwakte de tekst in de motie af na de opmerking van Schouten dat ze voor deelnemers de mogelijkheid wil openhouden naar de rechter te gaan.

Fluitjes

Wie dinsdagmorgen tegen 10 uur het tijdelijke gebouw van de Eerste Kamer nadert, wordt bij het inslaan van de Kazernestraat begroet door een snel aanzwellend geluid van fluitjes. Het blijkt een door oppositiepartij SP georganiseerde demonstratie tegen de pensioenwet. Voor de meeste demonstranten is het de zoveelste in een lange rij. Enkele tientallen van hen hebben zich gewapend

met protestborden pal voor de ingang opgesteld. Ze willen naar binnen, maar krijgen geen toestemming. Twee agenten blokkeren met mountainbikes de ingang. Pas als de menigte onder leiding van partijleider Lilian Marijnissen en pensioenwoordvoerder Bart van Kent richting het Malieveld vertrekt, mag de verslaggever wel naar binnen.

Binnen, tijdens het debat, houden tegenstanders zich vast aan een bezwaar dat senator Tiny Kox, ook SP, vorige week naar voren bracht: voor de Wtp is een meerderheid van twee derde nodig, omdat die raakt aan het pensioen van politici.

Grondwet

De steun voor het wetsvoorstel en de verschillende moties kwamen gisteren in het debat overigens amper aan bod. De focus lag op de vraag hoe groot de meerderheid moest zijn voor het wetsvoorstel. Twee derde, zoals Tiny Kox (SP) vorige week in het debat naar voren bracht, of een gewone meerderheid, wat volgens de minister volstaat. Kox kreeg bijval van drie hoogleraren staatsrecht. Ferd Crone (PvdA) wees erop dat andere hoogleraren juist vinden dat een gewone meerderheid volstaat, maar de namen die hij noemde, Bert van den Brakel en zijn fractiegenoot Ruud Koole, hebben geen leerstoel staatsrecht. De hoogleraren staatsrecht zijn volgens hem de preciezen, degenen die hij noemde zijn rekkelijker. Paul Bovend'Eert, de hoogleraar staatsrecht die afgelopen vrijdag in Pensioen Pro betoogde dat de regering het wetsvoorstel moet intrekken omdat dit in de Tweede Kamer geen twee derde meerderheid kreeg, 'neemt de grondwet op de letter, maar dat is niet gebruikelijk', aldus Crone.

Politieke weging

Crone was gisteren in het debat de eerste spreker en zijn bijdrage zette de toon voor een discussie die zich afspeelde langs de lijnen van voor- en tegenstanders van de Wtp. Joris Backer (D66) en Pim van Ballekom (VVD) brachten in dat de interpretatie van de grondwet, rekkelijk of precies, samenhangt met het enthousiasme over de stelselherziening. Backer zei bijvoorbeeld dat de interpretatie van Kox 'natuurlijk' ook is verbonden met een politieke weging. 'Dat is ook heel normaal, dat is wat we doen in dit huis. Het leek een heel grote constitutionele bazooka, maar dat is het niet, het is een waterpistool.'

Nieuwe senaat

Overigens was het gisteren voor Backer zijn laatste debat als senator. Hij was geen kandidaat voor de nieuwe Eerste Kamer die gisterenmiddag werd gekozen. Kox, Crone, Van Ballekom keren wel terug, net als Martin van Rooijen (50Plus). Moonen was wel kandidaat, maar ze stond te laag op de lijst voor D66.

De coalitie houdt, volgens de voorlopige uitslag, 24 zetels, tegenover 32 nu. De combinatie van GroenLinks en PvdA krijgt 14 zetels, de SGP 2. Nieuwkomer Volt, dat in de Tweede Kamer steun gaf aan de Wtp krijgt er 2.

Als de Kiesraad dit morgen vaststelt als definitieve uitslag, dan is er ook in de nieuwe senaat een politieke meerderheid voor de stelselherziening: 42 van de 75 zetels. Dat zijn er 6 minder dan nu.

Grootste fractie in de nieuwe senaat is die van nieuwkomer BBB met 16 zetels.